

חוק עזר לגבעתיים (מפגעי תברואה), תשל"ג 1973-

פורסם :	ק"ת 2996,	תשל"ג (12.4.1973),	עמ' 1159
תיקונים :	חש"ם 339,	תשמ"ז (27.8.1987),	עמ' 403
	חש"ם 551,	תשנ"ו (8.2.1996),	עמ' 233
	חש"ם 615,	תש"ס (30.12.1999),	עמ' 67

בתוקף סמכותה לפי סעיפים 250 ו-256 לפקודת העיריות, מתקינה מועצת עיריית גבעתיים חוק עזר זה :

הגדרות

1. בחוק עזר זה -

"בור שופכין" - כל מבנה, בין מעל הקרקע ובין מתחתיה, שנועד לקיבולם או לאגירתם של מי שופכין, מים דלוחים או כל פסולת של נוזלים אחרים, לרבות כל סוג של בור רקב, בור שופכין מחלחל או בית קיבול אחר הבנוי אבן, לבנים או בטון, והמיועד לקיבולם או לאגירתם של שופכין, ולמעט ביב או תעלת שופכין ;

"ביב" - ביב המשמש לניקוזם של לא יותר משני בנינים, או לניקוזם של מקומות אחרים בתחומי מגרש אחר והעשוי להעברת מי הניקוז אל בור שופכין או אל תעלת שופכין, לרבות כל ביב המשמש לניקוזם של כל קבוצה או גוש של בתים או של מקומות משותפים וכיוצא באלה ;

"בעל נכסים" - אדם המקבל או הזכאי לקבל הכנסה מנכסים, או שהיה מקבלה אילו הנכסים היו נותנים הכנסה, בין בזכותו הוא ובין כנאמן או כבא כוח, בין שהוא הבעל הרשום של הנכסים ובין שאיננו הבעל הרשום, ולרבות שוכר או שוכר משנה, ששכר את הנכסים לתקופה שלמעלה מעשר שנים ;

"ליקוי", לגבי מבנה - פגם במבנה עצמו, בין אם היה קיים מלכתחילה ובין אם נתהווה לאחר זמן ;

"מבנה" - בנין, אחוזה, אוהל, צריף, סככה או מבנה חוץ כל שהוא, בין קבוע ובין ארעי, או כל חלק מהם על כל נספחותיהם, לרבות בורות שופכין, ביבים, תעלות שופכין, צינורות שופכין, צינורות מים, משתנה, מרזבים, פרט לכלים סניטריים כגון אסלה וקערות לסוגיהן, דודי מים וברזים, בין שהם מצויים בתוך המבנה ובין בסביבתו ;

"העירייה" - עיריית גבעתיים ;

"המועצה" - מועצת העירייה ;

"ראש העירייה" - לרבות אדם שראש העירייה העביר אליו בכתב את סמכויותיו לפי חוק עזר זה, כולן או מקצתן ;

"מחזיק" - אדם המחזיק למעשה בנכסים או בחלק מהם כבעל או שוכר או בכל אופן אחר, למעט אדם הגר בבית מלון או בפנסיון ;

"מפקח" - מנהל מחלקת התברואה העירונית או פקיד עירוני אחר שהמועצה מינתה אותו למלא תפקיד של מפקח ;

"נכסים" - מבנים או קרקעות, בין תפוסים ובין פנויים, בין ציבוריים ובין פרטיים ;

"תעלת שופכין" - לרבות סניפי תעלות שופכין, תאי בדיקה ונספחות אחרים, וכן כל ביב שאינו ביב כמשמעותו בחוק עזר זה ;

"יחידת דיור" - דירה, חנות, בית עסק, מחסן, משרד או בית מלאכה, בין תפוסים ובין פנויים, בין ציבוריים ובין פרטיים, שבבעלות או בהחזקה של אדם או חבר אנשים.

מפגע

2. "מפגע" - כל אחד מאלה :

- (1) פגם בנכסים משום שאין בהם בית כסא כלל או משום שלדעת המפקח אין בהם מספר מספיק של בתי כסא או אין הם מתאימים כל צרכם ;
- (2) פגם בנכסים משום שאין בהם מכלי אשפה או מיתקני אשפה כלל או משום שלדעת המפקח אין בהם מספר מספיק של מכלי אשפה, או מיתקני האשפה אינם מתאימים כל צרכם מבחינת גדלם, איכותם, מצבם או מקום קביעתם או מכל בחינה אחרת, או משום שמכלי האשפה או מיתקני האשפה אינם עשויים מחמרים המניחים את דעת המפקח, או משום שהמבנה שבו עומדים המכלים אינו מתאים או הוא מצוי במקום לא מתאים ;
- (3) גג, תקרה או קיר שהוא לקוי, בכללו או בחלקו, באופן שעלולים לחדור דרכו מים, רטיבות, טחב או רוח במידה שלדעת המפקח יש בכך משום נזק לבריאות ;
- (4) פגם בנכסים הנובע ממצב החזקתם אשר, לדעת המפקח, מזיק או עלול להזיק לבריאות ;
- (5) צפיפות מרובה בנכסים אשר, לדעת המפקח, עלולה להזיק לבריאות, וכן שימוש בנכסים בניגוד למטרה שלשמה נועדו ;
- (6) חוסר ביב או בור שופכין בנכסים, או ביב או בור שופכין שהם, לדעת המפקח, לקויים או בלתי מתאימים לתכליתם או אינם מספיקים לניקוזם היעיל של הנכסים, וכן ביב, בור שופכין או מערכת סניטרית שהוקמו ללא אישור מאת המפקח או שלא לפי תנאי האישור ואשר, לדעתו, אינם מתאימים לתכליתם ;
- (7) בית כסא, צינור שופכין, צינור דלוחים, פתח ביב וכיוצא בזה, שלא נקבע להם מחסום, או אשר, לדעת המפקח, אין מחסומם קבוע כהלכה ;

- (8) כל פתח ביב או מחסום רצפה, בין שהוא חסום ובין שהוא בלתי חסום, הנמצא בתוך בנין ללא אישור מיוחד מטעם המפקח;
- (9) בריכה, חפירה, מזחילה, אפיק מים, בור מים, מכל מים, בית כסא לכל סוגיו, משתנה, בור שופכין, ביב, תעלות שופכין, בור פסולת, פח אשפה, גן, גג, סככה, או חצר שהם במצב העלול להזיק לבריאות;
- (10) באר, בור מים, מכל מים, וכל מקום המשמש לאגירת מים שהם מגולים או אשר, לדעת המפקח, הם נמצאים במצב העלול לזהם את המים שבתוכם;
- (11) צינור שופכין, צינור פסולת, צינור איזור, מחדיר אוויר, בור שופכין, תא בדיקה, כוך, בור או ביב שהם סדוקים, שבורים, סתומים, או לקויים באופן שאויר מסואב או נוזלים שבהם עלולים לפרוץ החוצה או לחלחל מתוכם, או שחמרים אחרים עלולים ליפול בתוכם;
- (12) חיבור או קישור לקוי של כל צינור שופכין, בית כסא, צינור דלוחים, מערכת הסקה, מיתקן חימום, מיתקן מים, מיתקן סניטרי או ביב;
- (13) תא בדיקה של ביב או פתח של בור שופכין או של ביב וכל בור מים או מכל מים אחר, שהם חדירים או שאינם מצויידיים במכסה ברזל או כיסוי המונע חדירת אויר ויתושים או שמכסיהם אינם מאושרים על-ידי המפקח או שאינם מסוג מאושר על-ידי המפקח;
- (14) צינור למי גשמים המשמש כצינור שופכין או לשפיכת כל חומר אחר, שהוא, לדעת המפקח, במצב העלול לגרום להצטברות זוהמה בתוכו, מתחתיו, מחוצה לו או בקרבתו;
- (15) כל מוליך או צינור למי גשמים, מרזב או מרבץ הקשור במישרין או בעקיפין עם כל ביב, צינור שופכין או תעלת שופכין;
- (16) בור שופכין, בור מים, מזחילה, ביב, מרזב, צינור, מערכת הסקה, מיתקן חימום או מערכת צינורות מי גשמים או מים אחרים, וכן כל ארובה, תריס, חלון, אשנב, דלת או מפתן של בנין או נכסים שהם, לדעת המפקח, בלתי תקינים או במצב הגורם או העלול לגרום לרטיבות, טחב או ריח בבנין או בבנין סמוך;
- (17) הצטברות חומר כל שהוא, בין בתוך הבנין ובין בסביבתו, הגורם או העלול לגרום לרטיבות או לטחב בבנין;
- (18) הצטברות של עפר, אבנים, עצים, גרוטאות של מתכת, חלקי כלי רכב, זבל וכיוצא באלה, אם לדעת המפקח הצטברות זו מזיקה לבריאות;
- (19) חוסר ארובה בנכסים שלדעת המפקח יש שם צורך בה, או שהארובה בנכסים שבורה או לקויה באופן אחר או שאינה גבוהה למדי או שהיא פולטת עשן באופן המזיק, לדעת המפקח, לבריאות;
- (20) תנור, אה, קמין או כבשן אשר לדעת המפקח, אינם מאכלים כראוי את העשן העולה מהם, בין שהם משמשים למלאכה ובין לתכלית אחרת;
- (21) מרבד, שטיח או מחצלת אשר חובטים, מנקים או מנערים אותם ברחוב או מעל לכל קומה או דירה או בסמוך להן, בין השעות 18 לבין 6 ובין השעות 12 לבין 16;
- (22) בעל חיים המוחזק באופן שהוא, לדעת המפקח, מזיק לבריאות;
- (23) צריף או מבנה שמחמת העדר נוחיות סניטרית או מכל סיבה אחרת שוררים בו תנאים אשר, לדעת המפקח, הם מזיקים לבריאות;
- (24) בית חרושת, בית מלאכה, בית עסק, חנות וכל מקום עבודה או מסחר מכל סוג שהוא, אשר לדעת המפקח אין שומרים על הנקיון שבהם, או שמפאת הצפיפות הרבה שוררים בהם תנאים אשר לדעת המפקח הם מזיקים לבריאות;
- (25) בית חרושת, בית מלאכה, בית עסק, חנות או כל מקום עבודה או מסחר מכל סוג שהוא אשר, לדעת המפקח, אין שומרים על הנקיון שבהם, או אינם מאווררים במידה מספקת כדי למנוע כי האבק או הסיגים האחרים הנוצרים במהלך העבודה יזיקו לבריאות;
- (26) שטח אדמה אשר, לדעת המפקח, אינו גדור במידה מספקת;
- (27) עצים או שיחים אשר ענפיהם בולטים או מתפשטים לעבר כל רחוב;
- (28) מבנה, בין בתוך בנין ובין בקרבתו, שהוא מפריע לחדירת האור או האוויר לאותו בנין באופן שהוא, לדעת המפקח, עלול להזיק לבריאות;
- (29) דבר הגורם לרעש ואשר, לדעת המפקח, עלול להזיק לבריאות;
- (30) דבר אשר לדעת המפקח עלול להביא לידי הרגזה, או לפגיעה בחוש הראייה, הריח או השמיעה, או להפריע לנוחיות הסניטרית;
- (31) דבר הגורם, להפרעה באספקת המים הרגילה לנכסים שלא בהסכמת האנשים הנהנים מאספקה זו;
- (32) דבר המפריע, לדעת המפקח, להחזקתם היעילה של נכסים מבחינה סניטרית או מבחינה אחרת;
- (33) קוצים ועשבים הנמצאים בנכסים;
- (34) כביסה התלויה ברחובות, בגזוזטראות, בחלונות, במרפסות ובכל מקום אחר הפונה לצד הרחוב;
- (35) כלבים שהוכנסו לבתי קפה, לבתי עינוג ציבוריים אחרים ולכלי רכב ציבוריים;
- (36) כסאות, שולחנות, ארגזים, חפצים, כלים או כל חומר אחר המוחזקים ברחוב.

החלפת מכלי אשפה

3. העיריה רשאית להחליף מכלי האשפה הקיימים בנכסים אחרים, אם הדבר נחוץ בשל איכותם, גדלם או החמרים שמהם עשויים מכלי האשפה, לתקן מכלי האשפה שנשחתו או התקלקלו באופן אחר, ולהגדיל או לשנות את המיקום של מכלי האשפה בהתאם לצורך; כן רשאית העיריה לספק שקיות פלסטיק לשם איסוף האשפה הביתית.

סמכויות המפקח

4. (א) המפקח רשאי להיכנס, מזריחת החמה עד שקיעתה, לכל נכס לשם סילוק כל מפגע ולשם ביצוע הוראות חוק עזר זה.
(ב) המפקח רשאי, לאחר 24 שעות מזמן מתן הודעה בכתב למחזיק בנכסים ולבעל הנכסים, לערטר לבדיקה, בין על-ידי חפירה ובין בצורה אחרת, ביבים, צינורות או תשמישים סניטריים אחרים, ואם לא מצא בהם פגם, יחזירם למצבם הקודם, וכל נזק שנגרם כתוצאה מפעולת המפקח האמורה יתוקן על ידיו על חשבון המועצה.

אחריות לסילוק מפגע

5. (א) על אף האמור בכל חוזה שכירות ומבלי לפגוע בזכותו לדרוש סעד חוקי נגד אדם אחר, חייב המחזיק בנכסים לסלק כל מפגע מאותם נכסים, אולם אם אי אפשר למצוא את המחזיק חייב בעל הנכסים, לאחר שנדרש לכך מאת המפקח, לסלק את המפגע.
(ב) מפגע אשר, לדעת המפקח, נובע מליקוי במבנה הנכסים עצמו או בנספחותיהם או בסידורי הנוחיות שבהם, או נובע מדבר כל שהוא בנכסים או בסביבתם, אשר משתמשים בו או נהנים ממנו רוב הדיירים, חייב בעל הנכסים בלבד לסלקו, אולם אם הבעל נעדר מן הארץ או אי אפשר למצואו, חייבים הבעל וכן המחזיק באותם הנכסים, לאחר שנדרשו מאת המפקח, לסלק את המפגע.
(ג) היו בעלים או מחזיקים אחדים או אלה ואלה חייבים בסילוק המפגע, חייבים הם כולם יחד וכל אחד מהם לחוד לסלק את המפגע.

הודעה לסילוק מפגע

6. (א) ראש העיריה רשאי לדרוש, בהודעה בכתב, מאת האנשים החייבים לסלק מפגע לפי הוראות חוק עזר זה, לבצע את כל העבודות הנחוצות לשם סילוק המפגע ומניעת הישנותו בהתאם לפרטים ולתנאים הקבועים בהודעה.
(ב) ההודעה תכלול את התקופה שבה יש לבצע את העבודה האמורה בסעיף קטן (א).
(ג) החייב בסילוק המפגע שקיבל הודעה כאמור חייב למלא אחריה.

סילוק מפגע על ידי העיריה

7. לא מילא אדם החייב לסלק מפגע אחרי דרישת ראש העיריה לפי סעיף 6 או ביצע עבודה מהעבודות המפורטות בסעיף 6 שלא לפי הפרטים והתנאים הקבועים בהודעה, רשאית העיריה לבצע את העבודה הדרושה לסילוק המפגע ולגבות את הוצאות הביצוע מאותו אדם ומאותם האנשים החייבים לסלק את המפגע, מכולם יחד או מכל אחד מהם לחוד.

החלטת המפקח

8. דעתו של המפקח בדבר קיומו, מקורו או מהותו של מפגע וכן בדבר העובדות והחמרים הדרושים לסילוק המפגע ולמניעת הישנותו היא סופית.

הדבקת העתק חוק עזר

9. בעל בנין שנמצאות בו דירות אחדות חייב, לכשיידרש לכך מאת המפקח, להדביק ולהחזיק, במקום נראה לעין בבנין, העתק מחוק עזר זה או חלק ממנו.

שמירה על הנקיון

10. (א) המחזיק בנכסים, או בעל נכסים כשאין אדם מחזיק בהם, חייב לשמור על הנקיון בנכסים ובסביבתם באופן המניח את דעת המפקח, וכן לנקות ולסלק כל מרבץ של זוהמה, פסולת, דומן או אשפה אחרת בנכסים ובסביבתם.
(ב) אדם המעסיק עובדים בעבודות בניה, חפירה, חציבה וכיוצא באלה, חייב להבטיח במקום העבודה אותה הנוחיות הסניטרית הארעית הנחוצה לעובדים במקום בהתאם לדרישות המפקח למשך זמן ביצוע העבודות, וכן חייב הוא לאחר גמר העבודה לסלק ולבער את כל הזוהמה והכלוך שנצטברו, ולנקות את המקום להנחת דעתו של המפקח.

עבירות

11. (א) לא יפריע אדם למפקח ולא ימנע אותו מהשתמש בסמכויותיו לפי חוק עזר זה.
(ב) לא ישים אדם דבר בכלי קיבול לאשפה, פרט לאשפה יבשה.
(ג) לא יניח אדם כלי קיבול לאשפה ברחוב.
(ד) לא יעשה אדם צרכיו ברחוב, באולם ציבורי, בחדר המתנה ציבורי, במקום עינוגים או בכל מקום אשר לציבור רשות כניסה אליו, לא יירק בהם ולא יזהם אותם בצורה אחרת.

- (ה) לא ישים אדם נייר או אשפה ברחוב.
 (ו) לא ישפוך אדם מים או נוזלים אחרים לרחוב, ולא יתן להם להישפך כאמור.
 (ז) לא ישים אדם ברחוב בקבוק, שברי זכוכית, מסמר, חומר חד, אבן, חול, ברזל, עץ, גרוטאות כלי רכב או חומר בניה כלשהו.
 (ח) לא ישים אדם ברחוב קליפות, פירות או ירקות, נבלות בעלי חיים או חלקיהן או פסולת כלשהי.
 (ט) לא ישטוף אדם ולא ינקה במים כלי רכב ברחוב.
 (י) לא ישאיר אדם בעל חיים ברחוב, באופן ולמשך זמן שבהם הוא עלול לזוהם את הרחוב.
 (יא) לא ינבור אדם בתוך פחי אשפה או כלי קיבול אחרים לאשפה, ולא יברור ולא ימיין בהם.
 (יב) לא יבנה אדם בור רקב סמוך לבנין אלא במרחק של לפחות 3 מטר ולא סמוך לבור מים אלא במרחק של לפחות 8 מטר ולא יבנה בור שופכין מחלחל אלא במקום ובמרחק מבנין כפי שאישר המפקח.
 (יג) לא יחלוב אדם ברחוב.
 (יד) לא יאכיל אדם בעלי חיים ברחוב באופן שיש בו כדי לזוהם את הרחוב.

צואת כלב תיקון: תשנ"ו

- 11.א** (א) לא ירשה, לא יאפשר ולא יתיר אדם לכלב שבבעלותו או בפיקוחו לעשות את צרכיו במקום ציבורי.
 (ב) הטיל כלב צואה במקום ציבורי, יפנה מיד את הצואה האדם שהכלב נמצא בבעלותו או בפיקוחו.

אחזקת כלב תיקון: תש"ס

- 11.ב** (א) לא יחזיק בעל כלב את כלבו במקום ציבורי ולא ירשה למי שפועל מטעמו להחזיק את כלבו במקום ציבורי, אלא אם כן הכלב קשור היטב.
 (ב) לא יתיר בעל כלב לכלבו לשוטט חופשי בתחום העיריה.
 (ג) לא יחזיק אדם כלב שאינו קשור היטב בתחום שטח פרטי בתחום העיריה (להלן - שטח פרטי) אלא אם כן השטח הפרטי מגודר מכל צדדיו וסגור בשער.

מסירת הודעות

- 12.** (א) מסירת הודעה לפי חוק עזר זה תהא כדין אם נמסרה לידי האדם שאליו היא ממוענת או נמסרה במקום מגוריו או במקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה לידי אחד מבני משפחתו הבוגרים או לידי כל אדם בוגר העובד או המועסק שם, או נשלחה בדואר במכתב רשום הערוך אל אותו אדם לפי מען מקום מגוריו או מקום עסקו הרגילים או הידועים לאחרונה, או הוצגה במקום בולט באחד המקומות האמורים או בנכסים שאליהם מתייחסת ההודעה, או נתפרסמה באחד העתונים הנפוצים בתחום העיריה.
 (ב) הודעה שיש למסור אותה לפי חוק עזר זה לבעל נכסים או למחזיק בהם יראו אותה כאילו נערכה כהלכה, אף אם נערכה אליהם בתואר "הבעל" או "המחזיק" של אותם הנכסים ללא שם או תיאור נוסף.

ענשים

- 13.** העובר על הוראה מהוראות חוק עזר זה, דינו - קנס 600 שקלים חדשים, * ואם עבר על הוראות סעיף 6(ג) והעיריה לא השתמשה בסמכויותיה לפי סעיף 7 והיתה העבירה נמשכת, דינו - קנס נוסף 24 שקלים חדשים* לכל יום שבו נמשכת העבירה אחרי שנמסרה לו עליה הודעה בכתב מאת ראש העיריה או לאחר שהורשע.

* תחילה ביום 27.8.1987. תיקון הסכומים שבסעיף זה (ל-600 שקלים חדשים" ול-24 שקלים חדשים") נעשה לחוק משנת תשכ"א1961-, אשר בוטל בחוק עזר זה; חש"ם 339.

שמירת דינים אחרים

- 14.** חוק עזר זה אינו בא לגרוע מכוחו של כל דין אחר.

ביטול

- 15.** חוק עזר לגבעתיים (מפגעי תברואה), תשכ"א1961 - בטל.

השם

- 16.** לחוק עזר זה ייקרא "חוק עזר לגבעתיים (מפגעי תברואה), תשל"ג1973-".

נתאשר.

י' באדר ב' תשל"ג (14 במרס 1973)

קובא קרייזמן
 ראש עיריית גבעתיים

יוסף בורג
 שר הפנים